

KAKO ČITATI PSALME

I reče im: Ovo su reči
koje sam vam govorio još
dok sam bio s vama, da
sve treba da se svrši šta
je za mene napisano u
zakonu Mojsijevom i u
prorocima i u psalmima.

Tada im otvori um da
razumeju pismo.
(Luka 24, 44. 45)

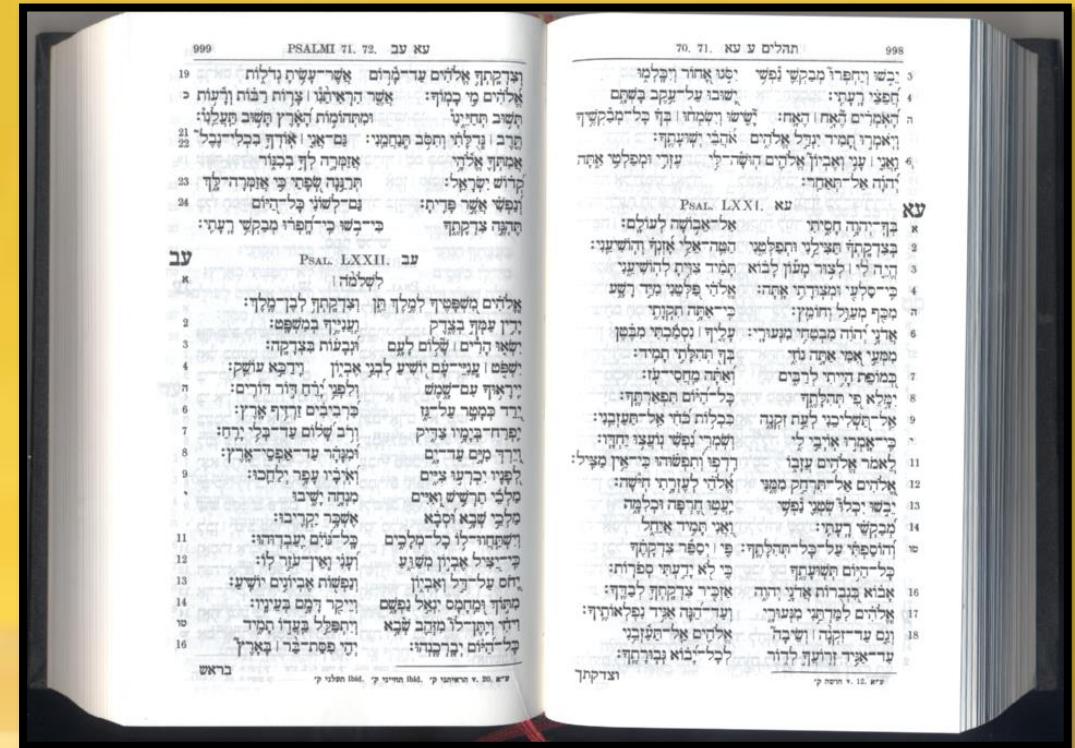

Kako čitati psalme? Knjigu psalama treba čitati imajući na umu da je ona po mnogo čemu posebna knjiga.

Za razliku od ostalih knjiga Biblije, psalme su pisali različiti autori u različitim vremenima i okolnostima, od Mojsija do povratka iz vavilonskog ropstva.

Pokrivaju različite teme i stilove kao što su veličanje Boga, zahvalnosti, jadikovke, istorija...

Pre svega, moramo imati na umu da je to nadahnuta knjiga u kojoj nam Duh Sveti direktno govori.

➡️ Knjiga himni.

➡️ Autori i njihova iskustva.

➡️ Teme i stilovi.

➡️ Molitvenik.

➡️ Glavna ličnost: Bog.

KNJIGA HIMNI

„U taj dan naredi David prvi put da hvale Gospoda Asaf i braća njegova.“ (1. dnevnika 16,7)

Naziv knjige potiče od grčke reči *Psalmoi* (pesme koje se pevaju uz muzičku pratnju), što je i naslov knjige u Septuaginti (LXX). Na hebrejskom se zove *Tehillim* (pohvale).

Psalmi su korišćeni kao himne za pevanje tokom bogosluženja u Hramu i u sinagogama.

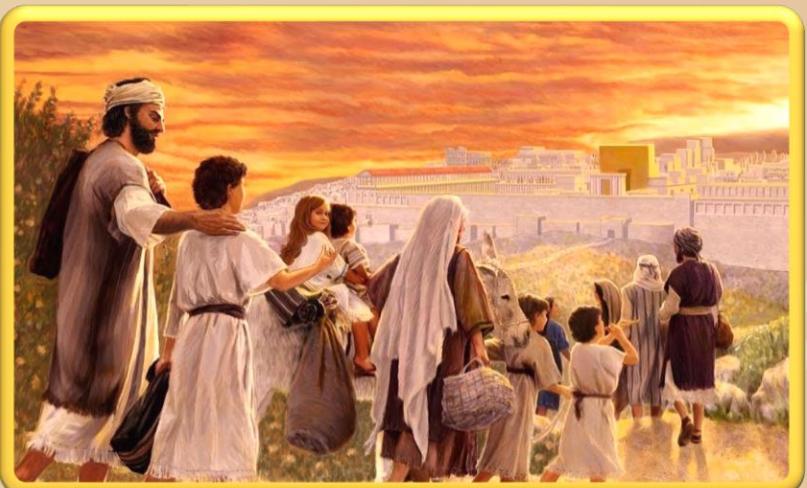
U naslovu nekoliko psalama pominju se instrumenti, melodije i vođe horova (npr. Ps. 9; 45; 88).

Neki od njih su upotrebljavani u posebnim trenucima:

Tokom bogosluženja u subotu (Ps. 92)

Tokom hodočašća godišnjih praznika i mladog meseca („egipatski *Hallel*“ Ps. 113-118; i „veliki *Hallel*“ Ps. 136)

Na jutarnjem bogosluženju u sinagogama („svakodnevni *hallel*“ Ps. 145-150)

Rana crkva je prihvatile knjigu psalama kao pesmaricu za bogosluženje (Kol. 3,16; Ef. 5,19).

AUTORI I NJIHOVA ISKUSTVA

„Psalam Davidov, kada je bežao od sina svojega Avesaloma“ (natpis Psalma 3)

Većinu psalama napisao je David (2 Sam. 23,1).

Ostali autori su bili:

Asaf i njegovi sinovi (50;73-83)

Korejevi sinovi (42;44-47;49;84-85;88)

Etan Zarin (88, kao ko-autor)

Etan Zarin (89)

Solomun (72;127)

Mojsije (90)

Mnogi psalmi otkrivaju lična iskustva njihovih autora (koja su veoma slična našem):

- ◆ Teškoće
- ◆ Sumnje i patnje
- ◆ Iskustva božanskog praštanja
- ◆ Radosti
- ◆ Odanost i zahvalnost Bogu za njegovu vernost i ljubav
- ◆ Nada u Boga
- ◆ Poverenje u Božija obećanja
- ◆ Svedočanstvo o iskupljenju
- ◆ Vapaj za spasenjem

TEME I STILOVI

„Nebesa kazuju slavu Božju, i dela ruku Njegovih glasi svod nebeski.“ (Psalam 19,1)

Psalmi obuhvataju širok spektar tema koje pokrivaju celokupno ljudsko iskustvo i njihov odnos s Bogom:

- ➡ Himne koje slave Boga kao Stvoritelja, Vladara i Sudiju
- ➡ Psalmi zahvalnosti za obilne Božije blagoslove
- ➡ Jadikovke koje mole Boga da nas oslobodi problema
- ➡ Psalmi mudrosti sa praktičnim smernicama za život
- ➡ Psalmi o caru koji ukazuju na Hrista kao Cara i Oslobođioca
- ➡ Istoriski psalmi koji sagledavaju prošlost Izraela i Božiju vernost njemu

Napisani su u obliku poezije. Hebrejska poezija se razlikuje od zapadne. Neki od njihovih stilova su:

Paralelizam

Kombinuju se reči, fraze ili misli simetrično, ponavljajući ili suprotstavljući ideju

Kad pogledam **nebesa Tvoja**, delo prsta **Tvojih**,
mesec i zvezde, koje si Ti postavio. (Psalam 8,3)

Slike

Upotreba slikovitog jezika

„Reke neka pljeskaju rukama; gore nek se skupa raduju.“ (Psalam 98,8)

Merizam

Izražava celinu kroz suprotstavljenje delova

Gospode Bože, Spasitelju moj, **danju** vičem i
noću pred Tobom

Igra reči

Oni koriste reči sa sličnim zvucima da bi istakli poruku. U Psalmu 96,5 stvorena je igra reči između *elohima* (bogova) i *elilima* (idola)

Jer su svi **bogovi** u naroda **idoli**, a Gospod je nebesa stvorio (Psalam 96,5 KJV)

MOLITVENIK

„Gospode, usliši molitvu moju, primi moljenje moje po istini svojoj, usliši me po pravdi svojoj.“
(Psalam 143,1)

Romany Fawzy

Pisci Psalama se lično obraćaju Bogu u molitvi: „Slušaj viku moju, care moj i Bože moj! Jer se Tebi molim, Gospode.“ (Ps. 5,2).

U psalmima Bog i čovek žive u živoj interakciji. Kroz molitve i pohvale, čovek pod nadahnućem Duha Svetoga izražava svoju nadu, strah, gnev, tugu i bol. Osećanja koja prevazilaze okolnosti, religiju, etničku pripadnost ili pol svojih čitalaca. Svi se, u nekom trenutku, možemo poistovetiti sa sadržajem psalama.

U ovim molitvama možemo uočiti direktno delovanje Duha Božijeg. „Reče David sin Jesejev... ljubak u pesmama Izraelovim: Duh Gospodnji govori preko mene, i beseda Njegova bi na mom jeziku.“ (2. Sam. 23,1-2)

Mi dišemo u nadi da Bog čuje našu molitvu: „Ali Bog usliši, primi glas moljenja mog.“ (Ps. 66,19).

GLAVNA LIČNOST: BOG

„Sad vidim da Gospod čuva pomazanika svog;
sluša ga sa svetog neba svog; jaka je desnica
Njegova, koja spasava.“ (Psalam 20,6)

Kao i u životu psalmiste Bog mora da zauzme središnje mesto u našem životu a mi znamo da na Njega možemo računati u svemu.

Psalam 16,8. Uvek je u našim mislima

Psalam 44,8. Njime se hvalimo i sve vreme Ga slavimo

Psalam 46,1. On je naša zaštita i snaga

Psalam 47,1. Pozdravljam ga radosno

Psalam 57,2. Vapimo k Njemu i tražimo Njegovu naklonost

Psalam 62,8. Izlivamo svoja srca pred Njim

Psalam 82,8. Tražimo Njegovu pravdu

Psalam 121,7. Znamo da nas On štiti od zla

Zahvaljujući psalmima, znamo da nas Bog čuje iako ga ne vidimo i da odgovara na naše molitve u pravo vreme (Ps. 3,4; 10,1; 20,5-6).

Bog je u svome svetom hramu, ali je i uz mene (Ps. 11,4; 23,4).

Možemo biti sigurni u Njegovo prisustvo (Ps. 119,58).

„Psalmi Davidovi prolaze kroz čitav niz iskustava, od dubina svesne krivice i samoosuđivanja do najuzvišenije vere i najuzvišenijeg razgovora s Bogom. Njegov životni zapis izjavljuje da greh može doneti samo sramotu i jad, ali da Božja ljubav i milost mogu da dopru do krajnjih dubina, da će vera podići dušu koja se kaje da slavi usvajanje sinova Božijih. Od svih uveravanja koja sadrži Njegova Reč, oni su jedno od najjačih svedočanstava o vernosti, pravdi i zavetnoj milosti Božijoj”.